

Warszawa, 29 czerwca 2021 r.
KL/259/189/MF/2021

Pan
Mariusz Kamiński
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma o nr DP-WLM-0231-58/2021/MM, Konfederacja Lewiatan zgłasza następujące uwagi odnośnie przedstawionej treści projektu **ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (UC87)**.

W naszej ocenie, zaproponowany zakres zmian jest daleko niewystarczający i nie uwzględnia obecnych problemów rynku pracy w zakresie zbyt małej podaży pracowników. W opinii Konfederacji Lewiatan, projektowane przepisy dotyczące dostępu cudzoziemców do polskiego rynku pracy powinny:

- pozwalać w sposób elastyczny kształtować wielkość strumienia krótkoterminowej migracji zarobkowej,
- w sposób przewidywalny ustalać procesy uzyskiwania dłuższych form pozwoleń na pracę dla osób – pracowników potrzebnych na polskim rynku pracy na dłużej,
- być transparentne i przewidywane w zakresie możliwych rozstrzygnięć, kosztów i długości trwania,
- wykorzystywać w maksymalny sposób dostępne możliwości automatyzacji i elektronicznej procesów administracyjnych.

Mając na względzie powyższe proponujemy:

- 1. Utrzymanie ułatwionej procedury uzyskiwania dostępu do polskiego rynku prac (oświadczenie pracodawcy o powierzeniu pracy cudzoziemcowi z określonych krajów) z następującymi zmianami:**
  - wydłużenie możliwości świadczenia pracy w ramach oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi do 12 miesięcy w ciągu kolejnych 18 miesięcy. Możliwość przedłużenia ważności oświadczenia (np. w przypadku dużego zapotrzebowania na pracę w danym regionie), uzasadnienie: wydłużenie możliwości świadczenia pracy do 12 miesięcy nie tylko zmniejszy obciążenie pracą powiatowych urzędów pracy, ale również zmniejszy ryzyko dyskryminacji cudzoziemców w zakresie możliwości podnoszenia kwalifikacji
  - rezygnacja z obowiązku przerwania świadczenia pracy przez cudzoziemca wykonującego pracę na podstawie oświadczenia pracodawcy o powierzeniu pracy – taki wymóg nie ma w obecnych czasach logicznego uzasadnienia ani z punktu pracodawcy, ani z uwagi na możliwość regulowania strumienia migracji zarobkowej.

LEWIATAN

- wydłużenie okresu powierzenia cudzoziemców możliwości powierzenia innej pracy na okres 90 dni, przy zachowaniu tych samych warunków pracy, które zostały określone w oświadczeniu, uzasadnienie; to zwiększy elastyczność w zatrudnianiu cudzoziemców i zmniejszy obciążenie pracowników powiatowych urzędów pracy,
- wprowadzenie zasady corocznego ogłaszania (nie później niż 15 grudnia roku poprzedniego) przez Ministra właściwego do spraw pracy, na podstawie danych z rynku pracy (m.in. stopa bezrobocia, liczba wakatów, lista zawodów nadwyżkowych i deficytowych), statystyki z urzędów wojewódzkich i urzędów pracy dotyczące liczby zezwoleń na prace/ oświadczeń wg kraju pochodzenia cudzoziemca oraz informacji z MSWiA o zagrożeniach bezpieczeństwa,
- listy państw, których obywatele mają możliwość świadczenia pracy na podstawie oświadczenia pracodawcy o powierzeniu pracy,
- listy zawodów, w których cudzoziemcy mogą podejmować pracę na podstawie oświadczenia pracodawcy o powierzeniu pracy.

Prawo do składania wniosków (lub i opiniowania) o wpis na ww. listę krajów i listę zawodów deficytowych miałyby reprezentatywne organizacje pracodawców i reprezentatywne związki zawodowe - rezygnacja z obowiązku zgłaszania faktu rozpoczęcia pracy przez cudzoziemca na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy w dniu rozpoczęcia danych lub modyfikacja terminu realizacji tego obowiązku (do 7 dni). Zwracamy uwagę, że o ile zaistnienie zapowiadane łącznie systemów – potwierdzeniem podjęcia pracy będzie zgłoszenie cudzoziemca do ZUS z odpowiednim kodem ubezpieczenia, a więc możliwe będzie pobranie tej informacji.

Uzasadnienie: powyższe rozwiązanie pozwala elastycznie (rok do roku) kształtować wielkość strumienia migracji zarobkowej krótkoterminowej co pozwoli na zapełnianie wakatów w gospodarce, ale z drugiej strony z uwagi na coroczne ustalanie zapobiegnie wypychaniu pracowników rodzimych z krajowego rynku pracy.

2. Integracje systemu wydawania oświadczeń o powierzeniu pracy i zezwoleń na prace w jednym urzędzie (powiatowym urzędzie pracy) z uwzględnieniem konieczności elektronicznej procedury (wyłączenie elektroniczne składanie i procedowanie wniosków, dokumenty w formie skanów poświadczonych profilem zaufanym lub podpisem kwalifikowanym, na etapie składania wniosku – weryfikacja kompletności wniosku (złożonych dokumentów). Pracodawca składający wniosek powinien mieć możliwość sprawdzenia na jakim etapie rozpatrywania jest wniosek, korespondencja z pracodawcą (wyłączenie elektroniczne) oraz ujednolicenie procedur w ramach całego kraju.

Uzasadnienie: Procesy związane z dopuszczeniem cudzoziemców do polskiego rynku pracy powinny realizować w praktyce zasadę „paperless”. Powiatowe urzędy pracy lepiej radzą sobie z realizacją procedur dot. legalizacji pracy cudzoziemców, a przy tym posiadają odpowiednie doświadczenie w realizacji procedur administracyjnych. Przeniesienie części zadań Urzędów Wojewódzki (UW) do powiatowych urzędów pracy pozwoli odciążyć UW i być przyspieszyć procedury ubiegania się o jednolite

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

pozwolenie na pobyt i prace i ubiegania się o pozwolenie na pobyt. Ponadto większa liczba PUP niż UW pozwala na świadczenie usługi blisko podmiotu zainteresowanego.

3. Zmiany w zakresie zezwolenia na pracę

- w ogłoszeniu o pracę konieczność określenia wyłącznie zakresu zadań i wysokości wynagrodzenia miesięcznego, tylko w przypadku, gdy takie ogłoszenie jest wymagane,
- określona na poziomie ustawy, zamknięta lista dokumentów wystarczających do wydania pozwolenia (unikanie wielokrotnego wzywania celem przedłożenia dokumentów poświadczających te same zdarzenia/ fakty),
- weryfikacja kompetencji zawodowych cudzoziemca przez pracodawcę w trakcie rekrutacji (obecnie urząd wojewódzki w trakcie postępowania o wydanie zezwolenia na prace wzywa cudzoziemca o dyplomy, certyfikaty mające potwierdzić posiadane kwalifikacji do podjęcia pracy).

Uzasadnienie: W obecnej sytuacji Urzędy Wojewódzkie żądają od cudzoziemców wielu dokumentów, często poświadczających zaistnienie tych samych faktów (np. umowy o pracę i zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniom społecznym). To zwiększa biurokrację, powoduje większą niepewność pracownika cudzoziemskiego i niepotrzebnie wydłuża procedurę, powodując również zwiększone obciążenie pracą pracowników.

- W przypadku pracowników wysokokwalifikowanych - określenie jasnych i łatwo weryfikowalnych kryteriów wydawania pozwolenia (np. poziom i kierunek wykształcenia, oferowane wynagrodzenie)
- Zwolnienie z testu rynku pracy w następujących przypadkach (co najmniej jeden wymieniony):
- bezrobocie rejestrowane na terenie powiatu wynosi 7% lub mniej,
- wynagrodzenie oferowane cudzoziemcowi jest wyższe lub równe 1,5-krotności przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w minionym kwartale wg informacji Prezesa GUS,
- zawód w którym pracodawca zamierza powierzyć prace cudzoziemcowi NIE zalicza się do zawodów nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy (odwrotny test rynku prac).

Uzasadnienie: odejście od testu rynku pracy w sytuacji gdy wcześniej zebrane dane wskazują na jego bezzasadności będzie odciążało PUP od wykonywania niepotrzebnych zadań, a także pozytywnie wpłynie na uproszczenie procedury.

- informacje o pracodawcy “zaciągane” z innych systemów (ZUS, UP, Straż Graniczna). W przypadku pozyskania informacji stanowiącej przesłankę do niewydania decyzji o zezwoleniu na pracę – zawiadomienie w systemie obsługi zezwoleń pracodawcy wraz ze wskazaniem, która z przesłanek nie została spełniona,

- w przypadku wydawania zezwolenia typu „A” dla cudzoziemca świadczącego pracę na podstawie oświadczenia – procedura w oparciu o informacje już zgromadzone w PUP (m.in. przy okazji składania oświadczenia), jednokrotne wprowadzanie danych dotyczących pracodawcy, który zatrudnia jednorazowo lub w krótkim okresie czasu wielu cudzoziemców (baza pracodawców) plus ustawowe zobowiązanie pracodawcy do zawiadomienia o zmianie danych.

Uzasadnienie: to rozwiązanie skróci procedurę i ograniczy pobieranie tych samych danych.

- dla pracodawców zatrudniających pracowników o „szczególnym znaczeniu dla lokalnego rynku pracy” lub prowadzących rekrutację masową – wskazanie opiekuna – pracownika PUP, który rozpatruje wszystkie sprawy tego samego pracodawcy,
- w okresie zatrudnienia cudzoziemca można przenosić na stanowisko równorzędne lub wyższe po okresie 3 miesięcy pracy z zachowaniem zasady, że jego warunki pracy nie mogą być gorsze niż określone w ogłoszeniu, przy jednoczesnym zgłoszeniu przez pracodawcę tego faktu do wojewody (lub innego wskazanego organu) w terminie 7 dni od daty zmiany stanowiska.
- w przypadku umów zlecenia – określenie wyłącznie minimalnej liczby godzin, które cudzoziemiec będzie pracował w danym miesiącu plus gwarancja uzyskania wynagrodzenia równego lub większego minimalnemu wynagrodzeniu.
- możliwość wydłużenia okresu obowiązywania tego zezwolenia na podstawie wniosku pracodawcy, złożonego nie później w ostatnim dniu obowiązywania dotychczasowego pozwolenia na pobyt i pracę. Wykorzystanie instytucji milczącego załatwienia sprawy (jeśli urząd nie wyda decyzji odmownej, przyjmuje się, że zezwolenie jest przedłużone na wnioskowany okres).
- uproszczony sposób występowania o kolejne zezwolenia (odnawiane automatycznie po złożeniu wniosku chyba, że istnieją przesłanki do tego żeby zezwoleń nie „odnowić” np. osoba została skazana wyrokiem sądu za przestępstwa kryminalne itd).

4. Szybsza ścieżka obsługi pracodawców, co do których nie ma wątpliwości w zakresie przestrzegania prawa pracy i przepisów związanych z zatrudnieniem cudzoziemców

Uzasadnienie: Kraje takie jak na przykład Czechy, Dania, Irlandia i również Niemcy od 2020 roku, wdrożyły strategiczne przepisy prawne przyspieszające procedury imigracyjne, co jest związane z długoterminową polityką tych państw w zakresie kształtowania migracji. Celem przyspieszonych procedur jest zapewnienie średnim przedsiębiorcom, jak również strategicznym inwestorom konkurencyjne rozwiązania w zakresie mobilności pracowników, co przekłada się na ich pozytywny rozwój i zapewniania firmom dostęp do pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami, którzy nie są dostępni na lokalnym rynku pracy. Jednocześnie zaproponowane rozwiązania mogą zachęcić do podjęcia zatrudnienia w Polsce wysoko wykwalifikowanych pracowników bądź pracowników poszukujących pracy na stanowiskach deficytowych. W przypadku przedłużających się procedur osoby te mogą stać się znieczierpliwione i wybrać inne kraje, gdzie procedury legalizacji pobytu i pracy są dużo prostsze.

LEWIATAN

Wprowadzenie przyspieszonych procedur w tych krajach miało również pozytywny wpływ na procedury administracyjne redukując potrzebę dogłębnej weryfikacji każdej aplikacji dla certyfikowanych pracodawców, którzy przechodzą taką weryfikację okresowo i gwarantują adekwatne zatrudnienie.

5. Zmiany w jednolitym zezwoleniu na pobyt i pracę wydawane przez Urząd Wojewódzki

- wydłużenie okresu obowiązywania tego pozwolenia do 4-5 lat.
- jeśli odciski cudzoziemca są wprowadzone do systemu „pobyt” nie są wymagane do złożenia wniosku. W takim przypadku cudzoziemiec składa odciski palców jedynie przy odbiorze karty pobytu.

Jeśli odciski palca nie są wprowadzone do systemu „pobyt”, lub jeśli organ stwierdzi, że jest to niezbędne dla wydania jednolitego zezwolenia na pobyt i pracę – możliwość wezwania cudzoziemca do złożenia odcisków linii papilarnych w trakcie toczącego się postępowania (brak odcisków palców nie jest brakiem formalnym dla toczącego się postępowania).

- w przypadku wnioskowania o ponowne jednolite zezwolenie na pobyt i pracę – bez obowiązku składania odcisków palców na etapie wniosku.

Uzasadnienie: obecnie procedura składania odcisków palców jest tym etapem, który znacząco wydłuża całą procedurę. W nowych przepisach sugerujemy składanie dwukrotne odcisków palców – przy występowaniu o wizę (co powinno być przekazywane w systemie) i przy odbiorze dokumentów (celem porównania i weryfikacji). W trakcie toczącego się postępowania linie papilarne powinny być pobierane w trakcie procedury rozpatrywania wniosku jedynie w przypadku, gdy linie papilarne cudzoziemca nie są wpisane w SI Pobyt (np. cudzoziemiec znajduje się na terytorium RP w ramach ruchu bezwizowego).

- przyznanie pracodawcy statusu uczestnika postępowania o jednolite zezwolenie na pobyt i pracę
uzasadnienie: w praktyce pracodawca jest odpowiedzialny za złożenie części wniosku i jest interesariuszem procesu.
- umożliwienie w okresie zatrudnienia przeniesienie cudzoziemca na stanowisko równorzędne lub wyższe po okresie 3 miesięcy pracy z zachowaniem zasady, że jego warunki pracy nie mogą być gorsze niż określone w ogłoszeniu, przy jednoczesnym obowiązku zgłoszenia tego faktu do organu administracji w terminie 7 dni od daty zmiany stanowiska lub – rozwiązanie dalej idące - ograniczenie wymogu do złożenia oświadczenia o zmianie stanowiska w ciągu 15 dni od zmiany zamiast nowej aplikacji o zmianę pozwolenia (jest podobny, z trochę rozszerzonymi kryteriami przepis do karty niebieskiej który jest dobrą bazą do tego punktu).

Uzasadnienie: to rozwiązanie pozwala pracodawcy bardziej elastycznie zarządzać zasobami i dostosowywać je do bieżących potrzeb, bez ryzyka pogorszenia sytuacji pracownika cudzoziemskiego

- wszelkiego rodzaju zezwolenia związane z pracą i pobytem powinny być powiązane z wnioskami o pozwolenia złożone przez członków ich najbliższej rodziny (pozwolenia dla członków rodzin powinny być wystawiane priorytetowo po wystawieniu zezwoleń dla pracowników).

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

Odnosnie przedstawionej treści projektu ustawy zgłaszamy następujące sugestie zmian:

- termin na złożenie odwołania do organów administracji publicznej powinien wynosić 14 dni, Skrócenie terminu na odwołanie wydaje się być niekorzystny dla cudzoziemca i może wprowadzać chaos w zakresie wyjątkowego uregulowania danych spraw, w których termin jest krótszy niż standardowy 14 dni,
- w zaprezentowanym projekcie zmian ustawowych zabrakło uregulowanie kwestii dotyczących ciągłości legalności zatrudnienia na podstawie "Poland Business Harbour".

Wizy wydane na podstawie omawianego programu pozwalają na zatrudnienie bez zezwolenia na pracę w Polsce. Niestety, regulacje nie adresują ułatwień w zakresie kontynuacji zatrudnienia np. w trakcie trwania procesu o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Osoby pracujące bez zezwolenia na podstawie omawianego programu mogą wykonywać pracę bez zezwolenia do końca trwania wizy. W przypadku, gdy wnioskuje o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, a decyzja nie zostanie wydana do dnia zakończenia ważności wizy, cudzoziemcy w celu utrzymania ciągłości zatrudnienia są zobowiązani do uzyskania odrębnego zezwolenia na pracę.

Powyższy stan prawny w sposób znaczący wpływa na płynność zatrudnienia osób, których wizy "Poland Business Harbour" tracą ważność w czasie trwania procesu legalizującego pobyt. Jest to odczuwalne w szczególności w kontekście problemów Urzędów Wojewódzkich z terminowością rozpatrywanych wniosków o pobyt czasowy.

Rozwiązaniem mogłoby być uwzględnienie możliwości kontynuowania zatrudnienia bez zezwolenia na pracę dla beneficjentów programu "Poland Business Harbour" (np. na tych samym stanowisku, tych samych warunkach) poprzez wskazanie ich w katalogu cudzoziemców uprawnionych do wykonywania pracy w Polsce (np. w art 87 ust 1 ustawy o promocji zatrudnienie i instytucjach rynku pracy) lub w rozporządzeniu w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. To pozwoliłoby na budowanie trwałych zachęt kontynuowania kariery zawodowej w branżach deficytowych w naszym kraju.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji lewiatan